

GHID PRACTIC RECOLTAREA PLANTELOR SALBATICE

REGULI GENERALE PRIVIND CERTIFICAREA ECOLOGICA A PLANTELOR SALBATICE

COD: GHID – 04 ECO

Ediție: 1

Revizie: 0

Data intrării în vigoare: 18.10.2016

CUPRINS:

1. DEFINITII	1
2. INREGISTRAREA LA DIRECTIA AGRICOLA JUDETEANA (DAJ)	1
3. CONDITII DE ELIGIBILITATE	2
4. DESCRIEREA UNITATII	2
4.1. ZONELE DE CULES	2
4.2. PLANTELE	2
4.3. PROTEJAREA MEDIULUI SI DURABILITATE	3
4.4. ENTITATILE IMPLICATE IN RECOLTAREA PLANTELOR SPONTANE	3
5. DOCUMENTE NECESARE ÎN TIMPUL INSPECTIEI	4

REFERINȚE:

- **Regulament European nr. 834/2007:**

Articolul 12, punctul 2 - Norme aplicabile producției vegetale

- **Regulamentul European nr. 889/2008**

CAPITOLUL 2 - Cerințe specifice de control pentru plante și produse vegetale obținute din producția agricolă sau din colectarea plantelor spontane

- **Ordinul nr 895/2016 pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare în agricultura ecologică**
- **Ordinul 1253/2013 pentru aprobarea regulilor privind înregistrarea operatorilor în agricultura ecologică**

1. DEFINITII

Producția vegetală: înseamnă producția de produse agricole vegetale, incluzând recoltarea produselor vegetale sălbatice în scop comercial;

Produse fitosanitare: Produsele fitofarmaceutice sunt produsele definite în Directiva 91/414/CEE CE din data de 15 iulie 1991 în ceea ce privește introducerea pe piață a produselor de uz fitosanitar;

Operator înseamnă persoanele fizice sau juridice care răspund de îndeplinirea cerințelor prezentului regulament în cadrul întreprinderii cu profil ecologic aflate sub controlul lor;

Subcontractor: parte terță furnizor de servicii care prelucrează, ambalează, depozitează sau etichetează produse ecologice în numele unui client. Acesta poate fi contractat de una sau mai multe părți solicitante care îi furnizează materii prime ecologice și preiau produsele finite

Zona naturala: este o regiune care nu a fost modificata de acțiunea omului (păduri, munți etc);

Zona agricola: regiune care a fost modificata de acțiunea omului (terenuri agricole cultivate, livezi abandonate). O livada poate fi considerata abandonata in cazul in care nu s-a efectuat nicio lucrare (tăieri, tratamente, recoltări, fertilizări etc) timp de cel puțin 3 ani.

Trasabilitate înseamnă capacitatea de a depista și a urmări anumite produse alimentare, hrană pentru animale, un animal de la care se obțin produse alimentare sau o substanță destinată încorporării sau care este de așteptat să fie încorporată în anumite produse alimentare sau hrană pentru animale, pe parcursul tuturor etapelor de producție, prelucrare și distribuție;

Livezi răzlete: sunt livezile tradiționale livezile îmbătrânite, slab productive, care nu au fost tratate sau fertilizate cu produse interzise și care nu sunt cultivate folosind echipamente sau tehnici de producție intensiva. În plus, aceste livezi conservă, în cele mai multe cazuri, soiuri autohtone vechi de pomi fructiferi, care constituie un genofond cultural ancestral, periclitat.

2. INREGISTRAREA LA DIRECTIA AGRICOLA JUDETEANA (DAJ)

Prima etapa a procesului de certificare după semnarea contractului, este reprezentata de înregistrarea la Direcția Agricolă Județeană, numita in continuare DAJ. Înregistrarea se face prin completarea Anexei corespunzătoare din Ordinul nr 1253/20013 (**Anexa nr 4**).

In fiecare an, fisa de înregistrare actualizata trebuie depusa la DAJ pana la un termen limita indicat de Ministerul Agriculturii si Dezvoltării Rurale.

Orice modificare in informațiile declarate inițial trebuie imediat notificate la DAJ prin completarea Anexei 13 a Ordinului nr 1253/2013

Datele de contact ale Direcțiilor Agricole Județene sunt disponibile accesând următorul link:
<http://www.madr.ro/directii-agricole-judetene.html>

Înregistrarea operatorilor care valorifică produse rezultate din **livezile răzlețe țărănești** se face conform prevederilor art. 86 din Reg. CE 889/2008, fiind necesare următoarele:

- lista subcontractanților, respectiv a proprietarilor terenurilor cu pomi răzleți, cu condiția ca aceștia să fie supuși sistemului de control;
- să existe minimum o persoană din fiecare județ care face obiectul acestei solicitări, care să fie înscrisă pe anexa fișei de înregistrare în agricultura ecologică a procesatorilor sau a comercianților de produse ecologice (**Anexa nr 3**);
- existența unui acord scris prin care subcontractanții și proprietarii de teren sunt de acord să fie supuși sistemului de control;

3. CONDITII DE ELIGIBILITATE

Sunt eligibile toate plantele (inclusiv ciuperci) care **cresc în mod spontan** în zone:

- Naturale, păduri și zone agricole;
- In care nu se efectuează practici agricole (irigații, fertilizări, tratamente fitosanitare, însămânțări, nu se lucrează terenul);
- Netratate cu produse neautorizate în agricultura ecologică în ultimii 3 ani înainte de recolta.

4. DESCRIEREA UNITATII

Operatorul Responsabil trebuie să întocmească o descriere detaliată a proiectului (organizare, unități, facilități, subcontractori, zone, activități convenționale, măsuri de durabilitate) și să o pună la dispoziția SRAC înainte de prima inspecție precum și să actualizeze și să notifice SRAC la orice modificare apărută.

Descrierea unității trebuie să conțină cel puțin informații despre:

4.1. ZONELE DE CULES

Zonele de cules vor fi descrise oferind următoarele informații:

- Denumire zone de colectare și codificarea acesteia
- Localizarea acesteia pe harta și descrierea limitelor zonei și a vecinilor;
- Descrierea formelor geografice (munți, dealuri, câmpie);
- Tratamente fitosanitare aplicate în zona (în păduri, culturi, animale care pasc în zona etc), în ultimii 3 ani;
- Descrierea surselor de poluare și a riscurilor de contaminare. Zonele de cules trebuie să se afle la o distanță suficient de mare față de sursele de poluare, autostrăzi, ferme industriale, fabrici etc

4.2. PLANTELE

LISTA cu toate plantele propuse pentru certificare care să conțină cel puțin următoarele informații:

- Denumirea plantei (populară, în română, științifică) și partea plantei care este culeasă;
- Utilizarea finală a plantei (medicină, alimentație, cosmetică, combustibil),

- Detalii cu privire la soiurile sau varietățile protejate și restricțiile aplicabile în zona de recoltare (vezi lista roșie CITES);
- Detalii privind obligativitatea permisiunii oficiale de cules;
- Perioadele de recoltare (calendarul recoltării).

4.3. PROTEJAREA MEDIULUI SI DURABILITATE

Recoltatul plantelor nu trebuie sa aibă efecte negative asupra mediului și a ecosistemului, motiv pentru care trebuie definite:

- Masuri pentru a asigura durabilitatea habitatului natural (ex: rotația zonelor de cules),
- Planul pentru prevenirea practicilor distructive: definirea părților de plante colectate și estimarea procentului care trebuie să rămână neatins, pentru a asigura regenerarea (ex : bulbi: 80% din populație, flori : 30% etc)

- Potentialului zonei:
 - Studiu de evaluare a potențialului zonei și procentajul de colectare (Operatorul Responsabil trebuie să definească în mod clar cu culegătorii cât de mult poate fi cules dintr-o plantă, pentru a evita colectarea în exces) ;
 - În cazul în care nu este necesară permisiunea de colectare și mai multe entități culeg aceleași plante în aceeași zonă, trebuie să se verifice riscul de supraexploatare
- Metodele de cules: nu trebuie să deterioreze alte plante, nici să ducă la eroziunea solului și trebuie să asigure durabilitatea plantelor culese.

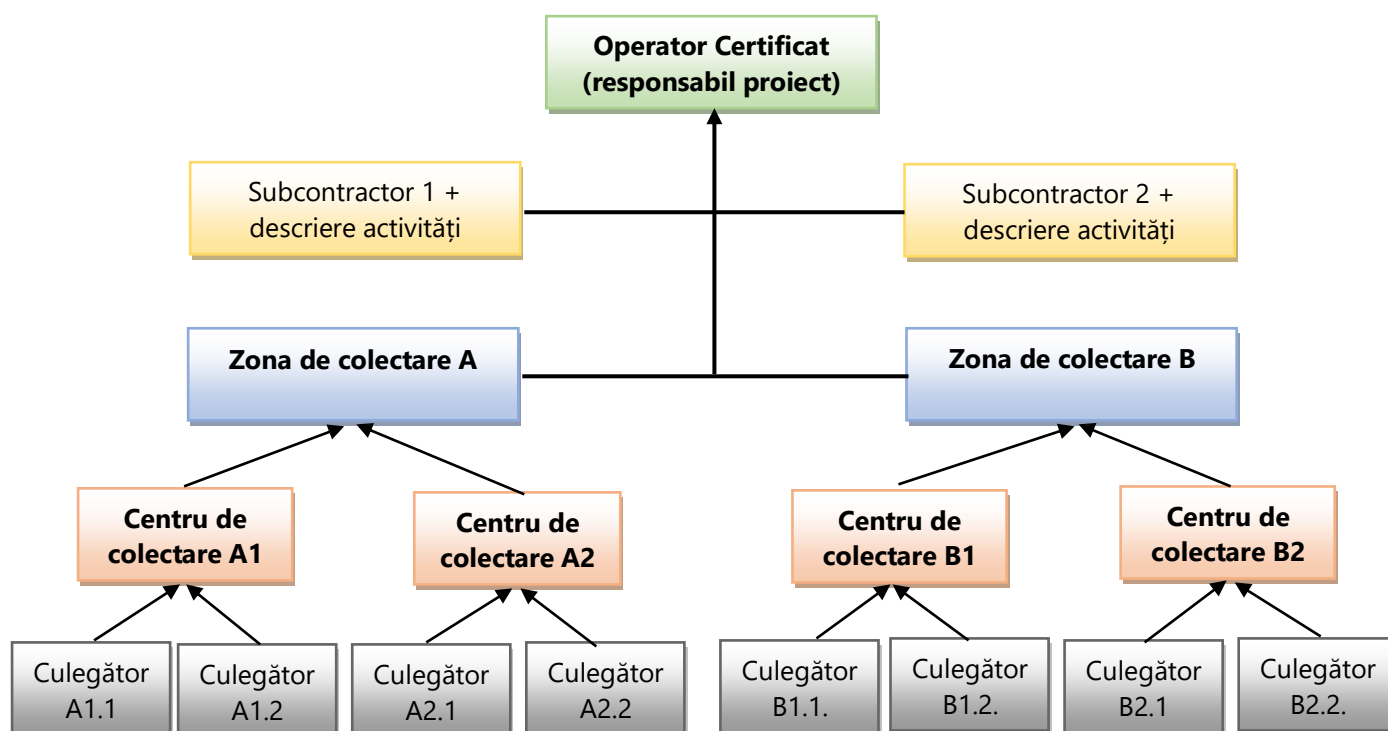
4.4. ENTITĂȚILE IMPLICATE ÎN RECOLTAREA PLANTELOR SPONTANE

Entitățile implicate în activitatea de recoltare a plantelor spontane sunt listate în tabelul de mai jos împreună cu responsabilitățile fiecăreia:

Entitate	Descriere / responsabilități/ relații
Culegătorii	<ul style="list-style-type: none"> - Persoanele care culeg plantele sau părți din plante pentru a aproviziona unitatea de colectare sau de procesare, eventual după o sortare calitativă sau o procesare primară simplă (curățare, uscare etc). - Cunoscători în ceea ce privește zona de colectare și plantelor culese; - Nu dețin un contract direct cu SRAC, ci cu Operatorul Certificat sau cu Centrul de colectare (1 contract /familie de culegători) - Trebuie să se angajeze să respecte regulile privind agricultura ecologică; - Nu pot culege aceleași plante sau plante greu de diferențiat ecologic decât cele convenționale; - Furnizează plante exclusiv Operatorului Certificat , în caz contrar, culegătorul trebuie să fie certificat individual - Trebuie să fie instruiți cu privire la tehnicile de recoltare durabilă, recunoașterea plantelor, măsurile pentru evitarea contaminărilor și noțiuni de bază despre agricultura ecologică
Centre de colectare	<ul style="list-style-type: none"> - unitate care achiziționează plantele de la culegătorii înregistrați dintr-o zonă; - pot procesa produsele sau le pot doar depozita sau condiționa și apoi furniza

	<p>Operatorului Certificat;</p> <ul style="list-style-type: none"> - in general centrele aparțin sau sunt închiriate de Operatorul Certificat (punct de lucru secundar controlat) însă pot fi și independente iar in acest caz trebuie certificate separat (daca furnizează produse mai multor Operatori Certificați) sau tratate ca și subcontractor (daca furnizează produse doar Operatorului Certificat) și să dețină contract direct cu culegătorii; - este posibilă manipularea aceluiași plante cu statusuri diferite;
Operator Certificat	<ul style="list-style-type: none"> - companie contractată direct de SRAC și responsabilă pentru întregul proiect și actorii implicați (centre de colectare deținute sau închiriate, culegători etc) care deține Documentul de certificare și vinde produsele certificate ecologic; - în funcție de dimensiunea proiectului, Operatorul Certificat poate sau nu să aibă Centru(e) de colectare; - Operatorul Certificat procesează și depozitează produsele la sediul sau într-un centru de colectare (sau în ambele);

Model de organigrama:

5. DOCUMENTE NECESARE ÎN TIMPUL INSPECTIEI

Următoarele documente trebuie ținute la zi, iar acestea vor fi verificate de către inspectorul SRAC și pot fi atașate raportului de inspecție:

- ✓ Fisa de înregistrare la DAJ pentru anul în curs;
- ✓ Descrierea unităților, a entităților implicate și a organizării activității;
- ✓ Lista plantelor culese și produselor finite care să conțină/identifice aspectele descrise la punctul [4.2. Plantele](#)

- ✓ Hărți detaliate (scala max. 1:50000) care sa conțină/identifice aspectele descrise la punctul [4.1. Zonele de cules](#);
- ✓ Autorizația emisă de Academia Română - Comisia pentru ocrotirea monumentelor naturii (permisiune de cules pentru plantele protejate);
- ✓ Autorizații de la Direcțiile sau Ocoalele Silvice, Agenția pentru Protecția Mediului sau alți administratori ale zonelor protejate;
- ✓ Adeverința privind netratarea zonelor de cules cu substanțe interzise in ultimii 3 ani (de la Direcția Silvică județeană, Unitatea fitosanitară județeană sau de la Primărie);
- ✓ Studiu de evaluare care sa conțină cel puțin informațiile descrise la punctul [4.3. Protejarea mediului si durabilitate](#);
- ✓ Contracte cu centrele de colectare (daca nu sunt deținute), cu subcontractorii, cu culegătorii;
- ✓ Angajamentele culegătorilor ca vor respecta regulile de producție ecologica;
- ✓ Înregistrările si documentele contabile;
- ✓ Registrul de achiziții (pentru centrelor de colectare) – trebuie sa cuprindă cel puțin informațiile din tabelul de mai jos:

Data recepției	Nume/cod culegător	Zona	Produsul	Cantitatea	Nr lot

- ✓ Lista culegători - trebuie sa cuprindă cel puțin informațiile din tabelul de mai jos:

Cod culegător	Nume	Adresa	Zona de cules	Centrul de colectare	Data instruire	Nr membrii familie

- ✓ Lista proprietari de teren (pentru livezi răzlete);
- ✓ Garanții primite de la furnizori pentru cumpărarea inputurilor folosite la manipularea sau procesarea produselor;
- ✓ Evidente ale stocurilor
- ✓ Etichete.